



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

# **Orator Christianvs Caroli Regii E Societate Iesv**

**Reggio, Carlo**

**Romæ, 1612**

De malitia peccati in se. cap. 29.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68672](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68672)

dte eadem postea implorata à superis ope, alienæ salutis auctor fuit. Sextò, multum valebit propositum Beatissimæ Virginis patrocinium. Si criminum (inquit Bernardus) immanitate turbatus, conscientia fœditate confusus, iudicij horrore perterritus, barathro incipias absorberi, tristitia, desperationis abyssò, cogita Mariam, non recedat ab ore, non recedat à corde. J Septimò, præter Conciones publicas adhibenda priuata colloquia, & promittenda Dei misericordia, etiam se ipsum coram Deo sponso rem constituendo, ad imitationem sancti Ioannis, vt iam retuli. Possunt etiam legi quæ ad excitandum spei affectum in animis, suo loco diximus.

Hom. 2. s. per Missus est.

Similes locos oportebit etiam paratos habere in eos, qui nimium de diuina misericordia confidentes in peccatis perseverant. Ne dixeris peccaui, & quid mihi accidit triste, altissimus enim est patiens redditor. De propitiato peccato noli esse sine metu. Ne dicas, miseratio Domini magna est, misericordia enim, & ira ab illo cito proximant, & Paul. An diuitias bonitatis eius, & patientiæ, & longanimitatis contemnis? His addenda Patrum testimonia, iustitiæ Dei magnitudo explicanda, exempla multorum afferenda, quos mala mors in peccatis abripuit. Ostendendum hoc vnum esse ex peccatis in Spiritum sanctum, quæ conuersioni viam obstruunt, cum huiusmodi homines sacrilegi, Dei bonitate, ac misericordia nequiter abutantur. Quandoquidem diuinæ misericordiæ titulus, qui eos ad pœnitentiam mouere debuit, ille idem eorum culpæ incitamentum efficitur, ad perseverandum in scelere, quod ipsum indignum reddit hominem misericordia, cum ea tam indignè abutatur. Vt autem habeat Orator Christianus occasionem contra ipsum peccatum sæpè pro ratione sui muneris exclamandi, subijciam hic aliquos communes locos, ex quibus materia, & argumenta desumi possunt, pro cuiusq; arbitrato.

Contra præsumentes de Dei bonitate.

Eccl. 5.

Rom. 2.

Loci communes ad excitandum odium contra peccatum, & primo ex malitia peccati in se. Cap. XXXIX.

Loci ad excitandum peccati odium ex triplici capite maxime eruuntur; ex ipsiusmet peccati in sese malitia, ac turpitudine; ex eo quod est contra Deum, & ex damnis quæ afferit. Hos ego locos non omnino ieiunos proponam, sed

addam capita, vnde aliqua amplificatio peti possit. Id enim & rei grauitas postulat, & gratum arbitror aliquibus futurum. Qui verò breuitatem amabunt, ijs licebit titulos tantum pro suo arbitratu percurrere. Ad primum caput pertinent hi loci. Primò peccatum est intrinsecè, & vt loquuntur

*Exol. 33.*

*Mar. 10.*

Theologi essentialiter malum, sicut Deus est summum bonum, & ipsa bonitas, vt ipse Mosi ait: Ego ostendam tibi omne bonum. Et Christus: Nemo bonus nisi solus Deus. Omnia verò creata à Deo tanquam radij solis aliquem gradum bonitatis participant, solum peccatum est, quod bonitati recta opponitur, vt tenebræ luci, ob id dicitur malitia.

*Gen. 6.*

*Psal. 4.*

*Serm. 24.*

*in Cant.*

Videns quod multa malitia hominum esset in terra, dicitur defectus; dicitur vanitas & mendacium. Vt quid diligitis vanitatem & queritis mendacium. Et à Bernar. dicitur animæ curuitas, sicut contra sanctitas morum vocatur reëctitudo. Vnde sequitur, peccatum non solum esse malum quia sit contra legem Dei, & quia prohibitum, vt sunt aliqua peccata, sed etiam sæpè intrinsecè tale esse; quæ est doctrina certa, & Catholica contra aliquos hæreticos, qui volunt nullum esse peccatum intrinsecè malum, sed solum quia prohibitum. Dantur quidem aliqua actiones malæ, quia prohibita, at multæ intrinsecè tales sunt, & quia tales ideò vilitatæ. Secundò, turpitudine peccati inde colligitur, quod si

Peccatū est  
nihil.

ipsum quidditas, vt vocant, queratur, apparebit ipsum planè esse nihil, esse priuationem, nec habere vllam naturam existentem, aut quippiam solidum, cum sit recessus à summo ente Deo. Potest afferri exemplum aeris, qui est

*De fide ad*

*Petrum.*

*12. de Ciu.*

*c. 7.*

*1. de liber.*

*arb. c. ult.*

*Lib. de ca-*

*su Diab. c.*

*10. & 11.*

*Rom. 6.*

*11.*

*Peccatum*

*est recessio à*

*Deo.*

nebrofus per absentiam luminis. August. Malum, inquit, nihil est aliud quàm priuatio boni. Et alibi: Mala voluntas non habet causam efficientem, sed deficientem, quia voluntas humana, quæ sola potest in homine esse peccati causa, non nisi vt est defectiua peccatum parit, vt rectè explicat idem; sicuti motus tibie fractæ in claudicatione, non est à potentia motum efficiente, sed deficiente. Ansel. malum verè est nihil, & nihil non est aliquid, & fusè toto cap. 10. & 11. Vnde apparet quanta sit perversitas, vt homo faciat se peccati seruum, quod nihil est, Deoq; rebellans, tale in se regnum admittat. Propterea Paulus admonet, Non regnet peccatum in vestro mortali corpore.

Tertiò, peccare est recedere & separari à Deo, & priuare animam suam Deo, vt patet in parabola filij prodigi, qui

qui abiit in regionem longinquam, recedens à domo pater-  
na, & per Isaiam Deus conqueritur: Peccata vestra diuise-  
runt inter vos, & Deum vestrum, & indignitatem hanc gra-  
uiter exprobrat. Quis est, inquit, hic liber repudij matris  
vestræ, quo dimisi eam, aut quis est creditor meus, cui  
vendidi vos? Ecce in iniquitatibus vestris venditi estis, & in  
sceleribus vestris dimisi matrem vestram. Hoc autem quan-  
tum malum sit, quis non videt? cum totum bonum hominis  
ex fonte diuinæ bonitatis nascatur, cui fonti ut is, qui adhæ-  
ret vnus cum Deo spiritus sit; ita qui renuntiat incidit in  
cisternas dissipatas, & omnino perit; scriptum est enim,  
Mihi autem adharere Deo bonum est, & qui elongant se à  
te, peribunt.

Cap. 39.

Cap. 50.

Psal. 72.

Quartò, peccatum quod est malum culpæ maius est omni  
malo pœnæ grauius, quàm summa paupertas, quàm graui-  
simus morbus, quàm quodlibet dedecus, & infamia, quàm  
iniurie, & vexationes quænis insectatorum, quàm mors ip-  
sa, atque adeo infernus. Dionys. Puniri, ait, non est ma-  
lum, sed fieri pœna dignum est malum. Hanc thesim aurea  
eloquentia ut semper, tractat ac persuadet egregiè Diuus  
Chrysostom. in oratione in qua demonstrat, neminem nisi à  
seipso lædi. Quare etiam sapienter ac piè dictum est à Diuo  
Anselmo, Si hinc peccati pudorem, & illinc gehennæ cerne-  
rem horrorem, & necessariò vni eorum deberem immergi,  
prius me in infernum immergerem, quàm peccatum in me  
admitterem. Mallem enim purus à peccato, & innocens ge-  
hennam intrare, quàm forde pollutus cælorum regna tene-  
re. Hic debet esse fidelis planè ac generosus Christiani mi-  
litis animus. Quintò, Spiritus sanctus in sacris literis ut  
turpitudinem peccati, & faciem eius horrendam proponat  
omnium oculis, solet sub vilissimarum rerum symbolis ip-  
sum describere, sicut etiam sancti Patres faciunt. Compa-  
ratur enim peccatum in Scriptura propter multiplicem suam  
freditatem ac pestem bestiarum multis generibus venentis,  
efferatis, stolidis, monstruosis. Tamquam à facie colubri  
fuge peccatum, dentes leonis dentes eius, interficientes ani-  
mas hominum. Homo cum in honore esset non intellexit,  
comparatus est iumentis insipientibus, & similis factus est  
illis, & apud Hierem. Equi amatores, & emissarij facti sunt  
vniuersisque ad vxorem proximi sui hinniebat. Et, Proge-  
nies

Peccatū est  
maius omni  
malo pœnæ.

Loco citat.

Lib. de si-  
militudini-  
bus. c. 190.

Peccatū reo-  
bus vilissimis  
cōparatur.

Ecc. 27.

Psal. 48.

Cap. 5.

Luc. 3.

- nies viperarum, quis vobis ostendit fugere à ventura ira?
- Luc. 13.* Dicit vulpi illi, Carnes asinorum carnes eorum; erit cubile draconum, & pascua struthionum, & clamabit pilosus alter ad alterum. Aliquando simile dicitur morbis ac vulneribus: Omne caput languidum, & omne cor mœrens à planta pedis vsque ad verticem capitis non est in eo sanitas, vulnus & lior & plaga tumens non est circumligata, nec fora oleo, neque curata medicamine. Quasi romphæa bis acuta omnis iniquitas, plagæ illius non est sanitas. Alias comparatur maculis: Si laueris te nitro, tamen maculata es. Quasi pannus menstruata. Alias putredini: Computruerunt iumenta in stercore suo: Putruerunt, & corruptæ sunt cicatrices meæ. Nunc tempestati: Cor impij quasi mare feruens. Nunc oneri: Iniquitates supergressæ sunt caput meum sicut onus graue. Hic paupertati, & miseræ: Dicitis quia diues sum, & nescis quia miser es, & miserabilis, nudus, & pauper. Illic fellis, ac fœcibus: In felle amaritudinis video te esse. Vua eorum vua fellis, venenum, aspidum insanabile. Visitabo super viros defixos in facibus suis sæpè morti: Nomen habes quod viuas, sed mortuus es. Nonnumquam sepulchro fœrenti: Similes estis sepulchris dealbatis. Denique tenebris: Paulus: Abijcimus opera tenebrarum, &c. Eratis aliquando tenebræ. Saluianus, peccatum ait esse simile sentinæ. Chrysostom. Cadaueri putrefacto, imò ibi ostendit animam peccato obnoxiam longè peiorem esse. Cyprianus: Hæc sunt, ait, peccata lapsis, quod grandio frugibus, quod turbidum syduus arboribus, quod armentis pestilens vastitas, quod nauigijs sæua tempestas.
- AEt. 8.* Alia huius generis multa ex Patribus colligere poterit sua industria diligens Concionator ad peccati detestacionem. Sextò, peccati malicia, & peruersitas huiusmodi est, vt si non auferatur ab anima hominis in multa alia peccata ex sua prauitate inducat, & sæpè etiam in desperationem, ac cordis duritiam. Hoc docent verba David: Fiant viæ illorum tenebræ, & lubricum, & Angelus Domini (scilicet malus) persequens eos. Satis erat ad ruinam in lubrico ambulare, quid ergo, & in lubrico, & in tenebris ambulantem ab hoste impelli? Et Paulus: Hoc igitur dico, & testificor in Domino, vt non ambuletis, sicut & gentes ambu-
- Luc. 13.* Dicit vulpi illi, Carnes asinorum carnes eorum; erit cubile draconum, & pascua struthionum, & clamabit pilosus alter ad alterum. Aliquando simile dicitur morbis ac vulneribus: Omne caput languidum, & omne cor mœrens à planta pedis vsque ad verticem capitis non est in eo sanitas, vulnus & lior & plaga tumens non est circumligata, nec fora oleo, neque curata medicamine. Quasi romphæa bis acuta omnis iniquitas, plagæ illius non est sanitas. Alias comparatur maculis: Si laueris te nitro, tamen maculata es. Quasi pannus menstruata. Alias putredini: Computruerunt iumenta in stercore suo: Putruerunt, & corruptæ sunt cicatrices meæ. Nunc tempestati: Cor impij quasi mare feruens. Nunc oneri: Iniquitates supergressæ sunt caput meum sicut onus graue. Hic paupertati, & miseræ: Dicitis quia diues sum, & nescis quia miser es, & miserabilis, nudus, & pauper. Illic fellis, ac fœcibus: In felle amaritudinis video te esse. Vua eorum vua fellis, venenum, aspidum insanabile. Visitabo super viros defixos in facibus suis sæpè morti: Nomen habes quod viuas, sed mortuus es. Nonnumquam sepulchro fœrenti: Similes estis sepulchris dealbatis. Denique tenebris: Paulus: Abijcimus opera tenebrarum, &c. Eratis aliquando tenebræ. Saluianus, peccatum ait esse simile sentinæ. Chrysostom. Cadaueri putrefacto, imò ibi ostendit animam peccato obnoxiam longè peiorem esse. Cyprianus: Hæc sunt, ait, peccata lapsis, quod grandio frugibus, quod turbidum syduus arboribus, quod armentis pestilens vastitas, quod nauigijs sæua tempestas.
- AEt. 8.* Alia huius generis multa ex Patribus colligere poterit sua industria diligens Concionator ad peccati detestacionem. Sextò, peccati malicia, & peruersitas huiusmodi est, vt si non auferatur ab anima hominis in multa alia peccata ex sua prauitate inducat, & sæpè etiam in desperationem, ac cordis duritiam. Hoc docent verba David: Fiant viæ illorum tenebræ, & lubricum, & Angelus Domini (scilicet malus) persequens eos. Satis erat ad ruinam in lubrico ambulare, quid ergo, & in lubrico, & in tenebris ambulantem ab hoste impelli? Et Paulus: Hoc igitur dico, & testificor in Domino, vt non ambuletis, sicut & gentes ambu-
- Luc. 13.* Dicit vulpi illi, Carnes asinorum carnes eorum; erit cubile draconum, & pascua struthionum, & clamabit pilosus alter ad alterum. Aliquando simile dicitur morbis ac vulneribus: Omne caput languidum, & omne cor mœrens à planta pedis vsque ad verticem capitis non est in eo sanitas, vulnus & lior & plaga tumens non est circumligata, nec fora oleo, neque curata medicamine. Quasi romphæa bis acuta omnis iniquitas, plagæ illius non est sanitas. Alias comparatur maculis: Si laueris te nitro, tamen maculata es. Quasi pannus menstruata. Alias putredini: Computruerunt iumenta in stercore suo: Putruerunt, & corruptæ sunt cicatrices meæ. Nunc tempestati: Cor impij quasi mare feruens. Nunc oneri: Iniquitates supergressæ sunt caput meum sicut onus graue. Hic paupertati, & miseræ: Dicitis quia diues sum, & nescis quia miser es, & miserabilis, nudus, & pauper. Illic fellis, ac fœcibus: In felle amaritudinis video te esse. Vua eorum vua fellis, venenum, aspidum insanabile. Visitabo super viros defixos in facibus suis sæpè morti: Nomen habes quod viuas, sed mortuus es. Nonnumquam sepulchro fœrenti: Similes estis sepulchris dealbatis. Denique tenebris: Paulus: Abijcimus opera tenebrarum, &c. Eratis aliquando tenebræ. Saluianus, peccatum ait esse simile sentinæ. Chrysostom. Cadaueri putrefacto, imò ibi ostendit animam peccato obnoxiam longè peiorem esse. Cyprianus: Hæc sunt, ait, peccata lapsis, quod grandio frugibus, quod turbidum syduus arboribus, quod armentis pestilens vastitas, quod nauigijs sæua tempestas.
- AEt. 8.* Alia huius generis multa ex Patribus colligere poterit sua industria diligens Concionator ad peccati detestacionem. Sextò, peccati malicia, & peruersitas huiusmodi est, vt si non auferatur ab anima hominis in multa alia peccata ex sua prauitate inducat, & sæpè etiam in desperationem, ac cordis duritiam. Hoc docent verba David: Fiant viæ illorum tenebræ, & lubricum, & Angelus Domini (scilicet malus) persequens eos. Satis erat ad ruinam in lubrico ambulare, quid ergo, & in lubrico, & in tenebris ambulantem ab hoste impelli? Et Paulus: Hoc igitur dico, & testificor in Domino, vt non ambuletis, sicut & gentes ambu-

Vnū peccatū  
si non corri-  
gatur, aliorū  
est causa.

*Psal. 34.*

*Ephef. 4.*

ambulant in vanitate sensus tenebris obscuratum habentes intellectum, qui desperantes, seu indolentes ( id est stupidi, & sine sensu doloris ) semetipsos tradiderunt impudicitiae in omnem avaritiam. Egregie docet Gregor. quod Theologia tota amplectitur, aliquod esse peccatum, & causam peccati, & aliquod peccatum & poenam peccati, & aliud esse causam peccati, simul & poenam peccati. Lege exempla ex Scripturis ibidem. Causa autem huius malitiae in peccato est, quia peccatum vel aufert omnino, vel enervat omnia subsidia, quibus a Deo iunamur ad recte agendum, vt sunt gratia, & auxilia Dei, & virtutes, & sacramenta, & affert pessimam dispositionem, qua facile dilabimur ad omne genus mali, vt saepe in homine post longam peccandi consuetudinem, animus quasi desperet de seipso, & de diuina gratia, & contingat quod docent Isidor. & August. Namque ille, istis, inquit, quasi gradibus confurgit omne peccatum, cogitatio praua delectationem parit, delectatio consensum, consensus actionem, actio consuetudinem, consuetudo necessitatem. Hic vero suspirabam, ait, ligatus non ferro alieno, sed mea ferrea voluntate, velle meum tenebat inimicus, & inde mihi catenam fecerat. Quippe ex voluntate perueria facta est libido, & dum seruitur libidini facta est consuetudo, & dum consuetudini non resistitur, facta est necessitas. Quae omnia ex ipso peccati habitu, & consuetudine, facile manant. Vide quae so peccati malitiam, & in quos scopolos ac syrtes nauim animae adducat, imò compellat, & miserimè illidat.

Lib. 1. in  
Ezech. ho.  
11.

2. de sum.  
bo. c. 23.

Lib. Conf.  
8. c. 5.

Peccati qua  
ratione Deo  
opponitur.

Loci alij ex iniurijs, quibus peccator Deum offendit.  
Cap. X X X.

SI verò consideretur peccatum vt fertur aduersus Deum, & vicissim odium Dei in ipsum, quod secundum caput supra posuimus, hi maximè loci existunt. Primum summa est indignitas, & intoleranda contumacia, creaturam suo Creatori opponere, & iniuriam inferre. Apparet autem hæc oppositio, quia cum Dei voluntas, sit rectissima omnium actionum regula, per quam totus mundus regitur, & maxime homo, qui per intellectum & voluntatem tenetur diuinæ voluntati per legem diuinam significatæ obedire. Peccatum est quod Deo, eiusq; voluntati, ac legi repugnat, atque ob id vocari